

6T 1/2002 - 1253

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 11. prosince 2015 v trestní věci odsouzeného **Vlastimila P e c h a n c e**, nar. _____, bytem _____, o návrhu odsouzeného na obnovu řízení, **t a k t o** :

Podle § 283 písm. d) tr. řádu se návrh odsouzeného **Vlastimila Pechance, nar.** _____, na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 10. 2002, č. j. 6T 1/2002-840, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 3. 2003, sp. zn. 7To 11/03, **z a m í t á**, neboť nebyly shledány důvody obnovy **podle § 278 tr. řádu**.

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 10. 2002, č. j. 6 T 1/2002-840, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 3. 2003, sp. zn. 7To 11/03, byl Vlastimil Pechanec uznán vinným jednáním, kterého se dopustil tím, že dne 20. 7. 2001 okolo 23.30 hodin ve Svitavách v hotelu Národní dům v průběhu diskotéky v prostorách baru v podnapilém stavu, poté, co hrubými výrazy „co tady chcete, vy černý svině“, vykazoval z diskotéky skupinu Romů, následně z důvodu rasové nesnášenlivosti fyzicky napadl z uvedené skupiny Ottu Absolona, nar. _____, nejprve tak, že jej strčil do ramene a vzápětí ho nožem dvakrát bodl do oblasti břicha a jednou do předloktí pravé ruky, kterou si poškozený chránil břicho, čímž mu způsobil perforaci v oblasti tlustého střeva a bodné poranění dolní duté žíly a břišní aorty, tedy zranění natolik závažné pro svojí všeobecnou povahu a mnohočetnost, že smrt poškozeného nebyla odvratitelná ani pře poskytnutí okamžité kvalifikované lékařské pomoci a poškozený Otto Absolon v důsledku tohoto zranění dne 21. 7. 2001 v nemocnici ve Svitavách zemřel, čímž spáchal trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. g) tr. zákona a byl za to odsouzen podle § 219 odst. 2 tr. zákona za použití § 29 odst. 2 tr. zákona platného před novelou zákonem č. 265/2001 Sb. k výjimečnému trestu odnětí svobody v trvání sedmnácti let. Podle § 39a odst. 2 písm. d) tr. zákona byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou.

Usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 25. 6. 2014, sp. zn. OPP 111/2014, byl podle § 88 odst. 1 písm. a), odst. 4 tr. zákoníku za použití § 331 odst. 1 tr. řádu odsouzený Vlastimil Pechanec podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody uloženého rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 16. 5. 2001, sp. zn. 2T 121/2001, a rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 10. 2002, č. j. 6T 1/2002-840, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 3. 2003, sp. zn. 7To 11/03. Podle § 89 odst. 1 tr. zákoníku byla stanovena zkušební doba v trvání šesti let.

Ve věci byl odsouzeným podán návrh na obnovu trestního řízení, v němž odsouzený požádal o vydání důkazu obsaženého ve spise, a to zavíracího nože s černou rukojetí o celkové délce 17,3 cm, založeného v příloze č. 1 předmětného trestního spisu na č. l. 379, znalci za účelem vypracování odsouzeným objednaného znaleckého posudku z oboru forenzní biologie a genetiky. Po nařízení veřejného zasedání byl Krajským soudem v Hradci Králové k vypracování znaleckého posudku přibrán Kriminologický ústav Praha jako znalecký ústav zapsaný v seznamu znaleckých ústavů vedených u Ministerstva spravedlnosti ČR v Praze, obor elektrotechnika, chemie, písmoznalectví, strojírenství, kriminalistika. Ten byl soudem přibrán s ohledem na závažnost celé věci a charakter zkoumání, kdy nebylo zřejmé, jaké stopy se na noži mohou nacházet. V minulosti nebyl totiž předmětný nůž takto znalecky zkoumán a nebylo zřejmé, zda z nože by bylo případně možné opětovně zkoumat zajištěné stopy, zda by se tyto zkoumáním nespotebovaly. Podle soudu znalecký ústav zároveň disponuje nejmodernějšími metodami, popř. vybavením, které by mohl při svém zkoumání v rámci znaleckého posudku využít, proto nebyl nůž vydán ke zkoumání znalci navrhovanému obhajobou. V zadání bylo znaleckému ústavu uloženo, že je nutno zkoumat zavírací nůž s černou rukojetí o celkové délce 17,3 cm, který je přílohou předmětného trestního spisu a zodpovědět následující otázky, které byly uloženy jak soudem, tak šlo o otázky, které požadovala obhajoba.

1. Zjistit zda se nacházejí na předmětném noži biologické či genetické stopy, pokud ano, zda jsou schopné k individuální identifikaci, případně za jakých podmínek?
2. V jakém stavu se nůž založený ve spisu nachází? Je dostatečně chráněn před kontaminací biologickým materiálem osob, které se spisem manipulují?
3. Vyznačte na schématu nože, ze kterých míst jeho povrchu byly jednotlivé stěry odebrány.
4. Byla v některých stěrech zjištěna DNA?
5. V případě kladné odpovědi na předchozí otázku: Můžete určit, zda tato DNA odpovídá DNA poškozeného, jejíž polymorfismy byly stanoveny znaleckým posudkem Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Východočeského kraje, Odboru kriminalistické techniky a expertíz, č. j. PVC-5813/KT-2001, sp. zn. Bi-420/2001, ze dne 18. 12. 2001, který je ve spisu založen na č. l. 138-140, příp. získané analýzou jinak věrohodným způsobem opatřeného vzorku biologického materiálu poškozeného?

6. V případě kladné odpovědi na otázku č. 3: Byla v některém stěru zjištěna DNA odsouzeného?
7. Alternativně též: Byly v některých stěrech zjištěny částice lidské krve?
8. V případě kladné odpovědi na předchozí otázku: Lze stanovit krevní skupinovou vlastnost této krve?
9. Co dalšího případně pokládá znalec za potřebné k věci uvést?

Znalecký ústav potom vypracoval předmětný znalecký posudek z oboru kriminalistika, odvětví biologie, genetiky, který je ve spise obsažen na č. l. 1073-1123 včetně příloh. Samotní znalci potom byli ke znaleckému posudku vyslechnuti ve veřejném zasedání (č. l. 1137-1158).

Znalci na otázku č. 1 odpověděli, že na zavíracím noži, který je součástí trestního spisu 6T 1/2002, jsou na čepeli nože v šikmém osvětlení a pod mikroskopem zviditelněny červenohnědé skvrny a otěry, ve kterých je prokázána lidská krev a zjištěna krevní skupinová vlastnost „A“. Na střeňce nože není prokázána přítomnost lidské krve. Na střeňce nože je zjištěna slabá aktivita antigenu A, může se jednat o pot jednoho člověka, tzv. vylučovatele, nositele krevní skupiny „A“, nebo směs dvou či více lidí, kdy minimálně jeden je vylučovatel, nositel krevní skupiny „A“ a ostatní mohou být vylučovatelé, nositelé krevní skupiny „A“, nebo „0“, nebo tzv. nevylučovatelé a nositelé jakékoli krevní skupiny v systému ABO(H). Pozitivní reakce zjištěné při jednotlivých orientačních a specifických zkouškách a testech prokazujících lidskou krev na čepeli nože však vykazovaly sníženou intenzitu anebo pomalejší nástup pozitivního výsledku - uvedené je typické pro krevní stopy ovlivněné fyzikálními, chemickými, příp. biologickými faktory, event. stopy vzniklé před několika měsíci až lety. Snížená intenzita anebo pomalé reakce při pozitivních výsledcích často indikují, že zkoumaný biologický materiál ve stopě (v tomto případě lidská krev) je částečně degradovaný nebo v minimálním množství na dolní hranici detekovatelnosti. Tento závěr je učiněn na základě dlouholeté praxe a případný vliv poškození anebo prokázání stáří krevní stopy nelze exaktně prokázat ani zjistit. Ke genetickému zkoumání byly předány tři vzorky lidské krve zajištěné stěrem z čepele nože (vyznačení míst, ze kterých byly stěry odebrány - viz odpověď na otázku č. 3). Ve všech třech stěrech lidské krve nelze vyloučit, a je to vysoce pravděpodobné, biologický materiál dalších osob z četných daktyloskopických otisků přítomných na čepeli nože. S ohledem na minimální množství krve ve stopě, resp. na dolní hranici její detekovatelnosti a její pravděpodobnou degradaci je nutné připustit, že případně získaný profil/-y může pocházet z biologického materiálu těchto daktyloskopických otisků (kontaminace). Za účelem prokázání, kdo s uvedeným nožem manipuloval, příp. jej používal, jsou na noži zajištěny plošné stěry (vyznačení umístění plošných stěrů - viz odpověď na otázku č. 3): Jeden plošný stěr z nečistot při bázi čepele, jeden plošný stěr ze střenky nože, resp. z ozdobných otvorů na střeňce, dva plošné stěry z pod dřívku, po jeho rozšroubování. Umístění plošných stěrů je vybráno tak, aby se minimalizovala přítomnost biologického materiálu člověka, který s nožem mohl krátkodobě manipulovat, a zvýšila se pravděpodobnost výskytu biologického materiálu dlouhodobějšího uživatele nože. Genetickou expertízou bylo

zkoumání všech 7 předaných stěrů z předmětného nože, které byly zajištěny po biologické expertíze - výsledky genetické expertízy - viz odpověď na otázku č. 4.

Na otázku č 2 odpověděli, že při předložení trestního spisu 6T 1/2002 (viz obr. č. 1, 2, 3 a 4) do laboratoře Kriminologického ústavu Praha (KÚP) za účelem znaleckého zkoumání byl předmětný nůž součástí trestního spisu, resp. uložen v dolní části jeho desek (viz obr. č. 4). Nůž byl zabalen v papírové obálce, a tato v čirém závěsném obalu formátu A4, který byl kancelářským spojovačem přichycen k zadní tvrdé desce spisu (viz obr. č. 4, 5 a 6). Závěsný obal byl částečně poškozen (roztržen) a přes vzniklý otvor bylo možné vyjmout obálku s nožem (viz obr. č. 6). Samotná obálka nebyla zalepena, takže nůž bylo možné z ní volně vyjmout (viz obr. č. 7 a 8). Nůž byl v obálce uložen složený (viz obr. 9 a 10) a bylo možné jej běžným způsobem rozevřít (viz obr. 11 a 12). Z hlediska běžné manipulace se spisem - při kterém je myšleno přenášení a převážení spisu, rozvázání desek, listování listinou části spisu apod. se nůž jevil dostatečně chráněn proti případné kontaminaci biologickým materiálem osob, které se spisem uvedeným způsobem manipulují. Znalci považovali za nezbytné upozornit na skutečnost, že v době mezi zajištěním předmětného nože na místě nálezu dne 21. 7. 2001 (viz Protokol o ohledání místa činu - č. 1. 334-337) a jeho předložením ke znaleckému zkoumání v KÚP dne 27. 5. 2015 (viz zaslání trestního spisu ze dne 26. 5. 2015) nelze případnou kontaminaci biologickým materiálem dalších osob, zejména slinami a dotykovými stopami (pot, epiteliální buňky), jednoznačně vyloučit v případech, kdy se dle předloženého spisu s uvedeným nožem cíleně manipulovalo, jmenovitě např.: při znaleckém zkoumání nože znalci z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, při kterém byl nůž zkoumán, měřen a fotografován - viz Znalecký posudek z oboru zdravotnictví - odvětví soudního lékařství ze dne 20. 9. 2001 (č. 1. 66-72 a 73-81), při předložení nože svědkyni Adrianě Š. při hlavním líčení - viz Protokol o hlavním líčení ze dne 6. - 8. 2. 2002 (č. 1. 596), při focení předmětného nože panem V. Janákem, pracovníkem Krajského soudu v Hradci Králové, oddělení IT technologie, dne 17. 4. 2015 - viz Úřední záznam ze dne 17. 4. 2015 (č. l. 1052-1057), a to ani v případě, že by během uvedených činností, tj. znaleckého zkoumání, měření, fotografování anebo předložení nože, měly všechny dotyčné osoby ochranné pomůcky ochranné pomůcky - jednorázové chirurgické rukavice, ústní roušky apod.). Bez užití těchto pomůcek je pravděpodobnost kontaminace epiteliálními buňkami, příp. slinami mnohonásobně vyšší a vysoce pravděpodobná. Současně považovali znalci uvést za nezbytné, že v okamžiku předložení trestního spisu 6T 1/2002 do znalecké laboratoře KÚP není předmětný nůž žádným způsobem zapečetěn, nebo jiným způsobem zabezpečen proti případné kontaminaci, a v době vypracování tohoto znaleckého posudku nebylo pracovišti KÚP známo, kdy došlo k poškození závěsného obalu přílohy. Poškození obalu a uložení nože v nezalepené obálce umožňuje volné vyjmutí nože ze spisu, aniž by zůstaly zjevné známky po manipulaci s ním. Z uvedeného důvodu nelze jednoznačně vyloučit, že s nožem nemanipulovalo a epiteliálními buňkami, příp. slinami nůž nekontaminovalo více osob v době, kdy byl spis těmto osobám zpřístupněn k nahlédnutí anebo prostudování, jmenovitě např.: nahlédnutí do spisu odsouzeným V. Pechancem dne 30. 4. 2009 (č. l. 960), nahlédnutí

do spisu odsouzeným V. Pechancem dne 7. 5. 2009 (č. 1. 961), studium spisu Mgr. J. Suttnerem dne 26. 7. 2010 (č. 1. 963), studium spisu Mgr. J. Suttnerem dne 8. 8. 2012 (č. 1. 971), nahlédnutí do spisu Mgr. J. Burešem dne 12. 10. 2012 (č. 1. 972), studium spisu odsouzeným V. Pechancem dne 18. 6. 2014 (č. 1. 989), nahlédnutí do spisu Mgr. L. Matějkou dne 16. 9. 2014 (č. 1. 1009), nahlédnutí do spisu Mgr. L. Matějkou dne 17. 9. 2014 (č. 1. 1010) a nahlédnutí do spisu Mgr. L. Matějkou dne 23. 9. 2014 (č. 1. 1014). Ze stejného důvodu nelze jednoznačně vyloučit kontaminaci nože biologickým materiálem pracovníků jednotlivých soudů, státních zastupitelství, ministerstva spravedlnosti atd., kteří měli trestní spis 6T 1/2002 k dispozici v jednotlivých fázích řízení. Vychází se např. ze záznamů: Krajský soud v Hradci Králové - hlavní líčení dne 29. 3. 2012 (č. 1. 690-700), Vrchní soud v Praze - viz Překládací zpráva + přílohy: videokazeta, nůž (č. 1. 754), zasedání dne 28. 8. 2002 (č. 1. 759), Krajský soud v Plzni, zapůjčení spisu dne 14. 4. 2003 (č. 1. 923), Nejvyšší soud České republiky v Brně, zasedání dne 23. 7. 2003 (č. 1. 929), zapůjčení spisu Nejvyšším státním zastupitelstvím v Brně, ze dne 10. 8. 2006 (č. 1. 951), vrácení spisu z Ministerstva spravedlnosti ČR, Praha 2, ze dne 2. 11. 2006 (č. 1. 952), vrácení zapůjčeného spisu Krajským státním zastupitelstvím v Hradci Králové, ze dne 16. 9. 2010 (č. 1. 965), žádost o zapůjčení spisu Nejvyšším státním zastupitelstvím v Brně, ze dne 15. 6. 2011 (č. 1. 967), vrácení spisu z Ministerstva spravedlnosti ČR, Praha 2, ze dne 16. 9. 2011 (č. 1. 970) a žádost o zapůjčení spisu Okresnímu soudu v Karviné, ze dne 9. 9. 2013 (č. 1. 976-977). Riziko a pravděpodobnost kontaminace nože biologickým materiálem, zejména však epiteliálními buňkami a slinami, roste zejména v případech, kdy s nožem je manipulováno bez ochranných pomůcek. Obecně lze předpokládat kontaminaci biologickým materiálem u jakékoli osoby vždy, pokud tato manipuluje se zajištěnou stopou. Míra rizika možnosti kontaminace roste v čase a v množství manipulujících osob. Naopak snížit riziko předpokládané kontaminace lze jen v případě, že manipulující osoby jsou náležitě poučeny a proškoleny ve způsobu zacházení s takovými zkušebními položkami, používají odpovídající ochranné prostředky a v ideálním případě probíhá manipulace ve speciálně upravených prostorách biologických či genetických laboratoří. Na základě všech výše uvedených skutečností je tedy třeba konstatovat, že přítomnost a forma uložení nože ve spisovém materiálu nemohla dostatečně eliminovat potenciální možnost druhotné kontaminace biologickým materiálem, který nemá přímou souvislost s předmětným skutkem trestného činu. Naopak lze téměř s jistotou tvrdit, že k takovéto druhotné kontaminaci zcela jistě došlo vzhledem k počtu osob, které měly možnost s nožem manipulovat v přímém kontaktu se svým tělem.

Na otázku č. 3 znalci odpověděli, že z předloženého zavíracího nože bylo odebráno 7 stěrů, které byly označeny čísly I. až VII., a to:

- I. stěr lidské krve z tupé části čepele, resp. z míst s minimem výskytu daktyloskopických stop, aby se minimalizovala kontaminace krevního vzorku biologickým materiálem dalších osob (viz obr. č. 13, 15 a 16)

- II. plošný stěr z ozdobných výřezů na střence (z obou stran nože), resp. z míst s předpokládaným výskytem epiteliálních buněk dlouhodobějšího uživatele nože (viz obr. č. 13 a 14)
- III. plošný stěr nečistot nacházejících se pod šroubem dřívku nože po jeho vyšroubování, resp. z míst s předpokládaným výskytem epiteliálních buněk dlouhodobějšího uživatele nože (viz obr. č. 14, 17 a 18)
- IV. stěr lidské krve z ostří nože (z obou stran), resp. z míst s minimem výskytu daktyloskopických stop, aby se minimalizovala kontaminace krevního vzorku biologickým materiálem dalších osob (viz obr. č. 13, 14 a 19)
- V. plošný stěr z báze čepele, kolem otvoru pro dřív (z části, která je běžně kryta střenkou), resp. z míst s předpokládaným výskytem epiteliálních buněk dlouhodobějšího uživatele nože (viz obr. č. 14 a 20)
- VI. plošný stěr nečistot nacházejících se v drážkách na střence nože pod klipsnou, resp. z míst s předpokládaným výskytem epiteliálních buněk dlouhodobějšího uživatele nože (viz obr. č. 14)
- VII. stěr drobných krevních skvrnek a otěrů na čepeli nože; s ohledem na četné daktyloskopické otisky nelze vyloučit kontaminaci krevních stop biologickým materiálem dalších osob (viz obr. č. 13, 14, 21 a 22)

Na otázku č. 4 znalci odpověděli, že ke genetické expertíze byly předloženy tyto stěry:

- I. stěr lidské krve z tupé části čepele, resp. z míst s minimem výskytu daktyloskopických stop, aby se minimalizovala kontaminace krevního vzorku biologickým materiálem dalších osob (viz obr. č. 13, 15 a 16). Z předloženého vzorku byla provedena izolace DNA a kvantifikací byl zjištěn obsah DNA v hodnotě 0,62 pg/ul. Přestože hodnota obsahu DNA po provedené kvantifikaci nedosáhla úrovně stanovené jako nutný limit pro následnou analýzu DNA, byla vzhledem k závažnosti zkoumaného případu, genetická expertíza provedena. Získaný profil DNA byl stanoven pouze na úrovni parciální, kdy výsledek vykazoval značný stochastický efekt s předpokládaným výskytem drop-outů, případně drop-inů. Takovýto výsledek bylo možno předem očekávat vzhledem k předpokládanému stáří biologického materiálu, a zejména vzhledem k výsledku kvantifikace DNA. Pro potvrzení předpokladu značně degradovaného biologického materiálu v malém objemu byla provedena u tohoto vzorku rovněž analýza Y-chromosomu, která je obecně citlivější k menšímu obsahu mužské DNA, ale na druhou stranu nemůže vést k individuální identifikaci konkrétní osoby. Výsledek této analýzy lze považovat za nehodnotitelný z důvodu výskytu směsi biologického materiálu více osob a vzhledem ke skutečnosti, že samotný výsledek vykazuje značné odchylky od běžné nomenklatury hodnocení alel, což opět podporuje předpoklad vysoce degradovaného biologického materiálu s následnou kontaminací. Analýzu DNA tohoto vzorku lze hodnotit jako negativní s tím, že

se nepodařilo získat dostatečné množství kvalitní DNA, která by umožnila stanovení profilu DNA způsobitelného k individuální identifikaci konkrétní osoby.

- II. plošný stěr z ozdobných výřezů na střence (z obou stran nože), resp. z míst s předpokládaným výskytem epitelálních buněk dlouhodobějšího uživatele nože (viz obr. č. 13 a 14). Z předloženého vzorku byla provedena izolace DNA a kvantifikací byl zjištěn obsah DNA v hodnotě 24 pg/ul. Získaný profil DNA je nehodnotitelnou směsí relativně vyrovnaného obsahu biologického materiálu minimálně 5-8 osob. Genetická analýza byla provedena ve dvou odlišných testech (ESI a ESX), kdy výsledky obou testů nejsou jednoznačně identické, což ovšem u takového druhu směsi biologických materiálů lze předpokládat. V případě porovnání tohoto DNA profilu s DNA profilem konkrétní osoby bude možno se vyjádřit pouze na úrovni „nelze vyloučit ani potvrdit“ a nikoli na úrovni jednoznačného tvrzení o přítomnosti či nepřítomnosti biologického materiálu konkrétní osoby v této směsi. Analýzu DNA tohoto vzorku lze hodnotit jako pozitivní ovšem s tím, že výsledek nelze využít k individuální identifikaci konkrétní osoby. Z předložené stopy se nepodařilo stanovit relevantní profil DNA - nevyužitelná směs velkého množství osob.
- III. plošný stěr nečistot nacházejících se pod šroubem dřívku nože po jeho vyšroubování, resp. z míst s předpokládaným výskytem epitelálních buněk dlouhodobějšího uživatele nože (viz obr. č. 14, 17 a 18). Z předloženého vzorku byla provedena izolace DNA a kvantifikací byl zjištěn obsah DNA v hodnotě 2,4 pg/ul. Množství získané DNA pouze nepatrně přesahuje hranici stanovenou jako limit k provedení genetické expertízy. Získaný profil DNA je směsí biologického materiálu více osob s nejednoznačně rozlišitelnou majoritou a minoritou ve všech systémech. U tohoto vzorku byla rovněž provedena genetická analýza ve dvou odlišných testech (ESI a ESX) a ani zde výsledky obou testů nejsou jednoznačně identické. V několika systémech jsou dokonce naprosto odlišné. Tato skutečnost opět prokazuje, že zkoumán byl směsný biologický materiál s velmi nízkým obsahem DNA, která navíc byla již ve značném stadiu degradace. V případech takovýchto vzorků jsou prováděny 3 nezávislé testy (většinou v rámci jednoho typu analýzy), které jsou následně průměrovány z hlediska výskytu jednotlivých alel. Samotný výsledek pak může sloužit pouze do úrovně tzv. „operativní“ informace. Z alel, které se vyskytovaly ve 3 nezávislých testech (1x ESI, 2x ESX) opakovaně byl vytvořen tzv. dedukovaný profil DNA, který byl porovnán v systémech Národní databáze DNA. Ke dni zkoumání nebyla nalezena žádná shoda (profil DNA odsouzeného je součástí databáze, profil DNA poškozeného nebyl jako srovnávací vzorek nikdy stanoven a teoreticky lze předpokládat, že by to měl být profil DNA stanovený z bílého trička s krátkým rukávem - viz Znalecký

posudek PČR, KŘP Východočeského kraje, OKTE Hradec Králové, č. j. PVC-5813/KT-2001 ze dne 18. 12. 2001 - č. 1. 138-140). Tento dedukovaný profil nebylo možno do databáze uložit, neboť nespĺňuje potřebné parametry pro uložení podobných profilů a zůstává pouze v písemné podobě jako součást archivního spisu na KÚP. V případě opětovného požadavku na případné porovnání je třeba uvádět číslo jednací tohoto Znaleckého posudku. Analýzu DNA tohoto vzorku lze hodnotit jako pozitivní, ovšem s tím, že výsledek nelze využít k individuální identifikaci konkrétní osoby a případné porovnání jeho části (dedukovaný profil DNA) bude mít za výsledek pouze tzv. „operativní“ informaci. Celkový smíšený profil DNA odpovídá více osobám a není vhodný k žádnému porovnávání.

- IV. stěr lidské krve z ostří nože (z obou stran), resp. z míst s minimem výskytu daktyloskopických stop, aby se minimalizovala kontaminace krevního vzorku biologickým materiálem dalších osob (viz obr. č. 13, 14 a 19). Z předloženého vzorku byla provedena izolace DNA a kvantifikací byl zjištěn obsah DNA v hodnotě 0,537 pg/ul. Přestože hodnota obsahu DNA po provedené kvantifikaci nedosáhla úrovně stanovené jako nutný limit pro následnou analýzu DNA, byla vzhledem k závažnosti zkoumaného případu, genetická expertíza provedena. Získaný profil DNA je nehodnotitelnou směsí neúplných profilů DNA minimálně od 3-6 osob. Genetická analýza byla opět provedena ve dvou nezávislých testech (ESI a ESX), kdy výsledky obou testů nejsou jednoznačně identické, což ovšem u takového druhu směsi biologických materiálů lze předpokládat. Vzhledem ke stanovenému obsahu využitelné DNA po kvantifikaci se rovněž projevil stochastický efekt, kdy se znaky o vyšší velikosti nepodařilo stanovit. V případě porovnání tohoto DNA profilu s DNA profilem konkrétní osoby bude možno se vyjádřit pouze na úrovni „nelze vyloučit, ani potvrdit“ a nikoli na úrovni jednoznačného tvrzení o přítomnosti či nepřítomnosti biologického materiálu konkrétní osoby v této směsi. Analýzu DNA tohoto vzorku lze hodnotit jako pozitivní, ovšem s tím, že výsledek nelze využít k individuální identifikaci konkrétní osoby. Z předložené stopy se nepodařilo stanovit relevantní profil DNA - nevyužitelná směs velkého množství osob.
- V. plošný stěr z báze čepele, kolem otvoru pro dřík (z části, která je běžně kryta střípkou), resp. z míst s předpokládaným výskytem epiteliálních buněk dlouhodobějšího uživatele nože (viz obr. č. 14 a 20). Z předloženého vzorku byla provedena izolace DNA a kvantifikací byl zjištěn obsah DNA v hodnotě 22,2 pg/ul. Získaný profil DNA je směsí biologického materiálu více osob, kdy lze stanovit jednoznačnou majoritu, která je využitelná k individuální identifikaci konkrétní osoby. Minoritní část směsného profilu naopak není využitelná k jakékoli další identifikaci. Majoritní část směsného profilu DNA,

byla porovnána v systémech Národní databáze DNA. Ke dni zkoumání nebyla nalezena žádná shoda (profil DNA odsouzeného je součástí databáze, profil DNA poškozeného nebyl jako srovnávací vzorek nikdy stanoven a teoreticky lze předpokládat, že by to měl být profil DNA stanovený z bílého trička s krátkým rukávem - viz Znalecký posudek PČR, KŘP Východočeského kraje, OKTE Hradec Králové, č. j. PVC-5813/KT-2001 ze dne 18. 12. 2001 - č. 1. 138-140). Majoritní část směsného profilu DNA byla uložena do databáze a v případě následného ztotožnění s konkrétní osobou dojde k podání informace o této skutečnosti. Porovnávání probíhá dle platných pravidel stanovených interními předpisy Policie ČR. Analýzu DNA tohoto vzorku lze hodnotit jak pozitivní s tím, že případná shoda majoritní části tohoto profilu DNA s konkrétní osobou dosáhne hodnoty přesahující hranici stanovenou pro individuální identifikaci konkrétní osoby.

- VI. plošný stěr nečistot nacházejících se v drážkách na střežce nože pod klipsnou, resp. z míst s předpokládaným výskytem epiteliálních buněk dlouhodobějšího uživatele nože (viz obr. č. 14). Z předloženého vzorku byla provedena izolace DNA a kvantifikací byl zjištěn obsah DNA v hodnotě 8,85 pg/ul. Získaný profil DNA je nehodnotitelnou směsí relativně vyrovnaného obsahu biologického materiálu minimálně 4-6 osob. Genetická analýza byla rovněž provedena ve dvou nezávislých testech (ESI a ESX), kdy výsledky obou testů nejsou jednoznačně identické, což ovšem u takového druhu směsi biologických materiálů lze předpokládat. Vzhledem ke stanovenému obsahu využitelné DNA po kvantifikaci se projevil pouze částečný stochastický efekt, kdy nepodařilo stanovit pouze jediný testovaný znak. V případě porovnání tohoto DNA profilu s DNA profilem konkrétní osoby bude možno se vyjádřit pouze na úrovni „nelze vyloučit, ani potvrdit“ a nikoli na úrovni jednoznačného tvrzení o přítomnosti či nepřítomnosti biologického materiálu konkrétní osoby v této směsi. Analýzu DNA tohoto vzorku lze hodnotit jako pozitivní, ovšem s tím, že výsledek nelze využít k individuální identifikaci konkrétní osoby. Z předložené stopy se nepodařilo stanovit relevantní profil DNA - nevyužitelná směs velkého množství osob.
- VII. stěr drobných krevních skvrnek a otěrů na čepeli nože. S ohledem na četné daktyloskopické otisky nelze vyloučit kontaminaci krevních stop biologickým materiálem dalších osob (viz obr. č. 13, 14, 21 a 22). Z předloženého vzorku byla provedena pouze ruční izolace DNA. Kvantifikace tohoto dodatečného vzorku již nebyla prováděna na základě předpokladu podobného obsahu biologického materiálu jako v předešlých vzorcích a do reakce bylo dodáno maximální množství templátu. Získaný profil DNA byl pouze na úrovni parciální, kdy výsledek vykazoval značný stochastický efekt s předpokládaným výskytem drop-outů, příp. drop-inů. Stanovený profil DNA je nehodnotitelnou

směsí částečných profilů DNA více osob. Takovýto výsledek bylo možno předem očekávat vzhledem k předpokládanému stáří biologického materiálu a i slabým výsledkům sérologické expertízy. Analýzu DNA tohoto vzorku lze hodnotit jako negativní s tím, že se nepodařilo získat dostatečné množství kvalitní DNA, která by umožnila stanovení profilu DNA způsobilého k individuální identifikaci konkrétní osoby.

Na otázku č. 5 znalci odpověděli, že jak vyplývá ze spisového materiálu, profil DNA poškozeného nebyl nikdy stanoven na úrovni prokazatelného srovnávacího vzorku osoby. Lze se tedy, za předpokladu neporušeného důkazního řetězce a správné manipulace se zajištěnými stopami, pouze domnívat, že profil DNA stanovený z bílého trička s krátkým rukávem - viz Znalecký posudek PČR, KŘP Východočeského kraje, OKTE Hradec Králové, č. j. PVC-5813/KT-2001 ze dne 18. 12. 2001 - č. 1. 138-140, odpovídá ve skutečnosti profilu DNA poškozeného. Provedeným porovnáním profilu DNA stanoveného v rámci výše uvedeného Znaleckého posudku OKTE Hradec Králové se všemi výsledky dosaženými v rámci tohoto znaleckého zkoumání nelze zcela jednoznačně vyvrátit ani potvrdit přítomnost profilu DNA stanoveného z bílého trička s krátkým rukávem ve směsných profilech DNA stanovených z předloženého nože. Lze se přiklánět spíše k úvaze, že profil DNA stanovený z bílého trička s krátkým rukávem se nevyskytuje ve směsných vzorcích stanovených z předloženého nože vzhledem ke skutečnosti, že hodnota znaku D18851 (alela 10) nebyla v žádném ze směsných vzorků detekována. Na druhou stranu je ovšem třeba vzít v úvahu skutečnost stochastického efektu či drop-outu, které by mohly mít za následek její neprokázání. Výše uvedenou úvahu nelze brát jako průkaznou ve smyslu, že se biologický materiál poškozeného nemohl na zkoumaném noži nikdy vyskytovat. Pouze jeho přítomnost nebyla prokázána v době jeho znaleckého zkoumání na KÚP. Nic dalšího, přesahujícího položenou otázku, nebylo genetickou expertízou zjištěno.

Na otázku č. 6 znalci odpověděli, že přítomnost profilu DNA odsouzeného (uložen v systémech ND DNA pod identifikátorem AC07-05915-C060) nelze zcela jednoznačně vyloučit v plošném stěru střenky (vzorek BIO-2). Vzhledem ke skutečnosti, že profil DNA stanovený ze vzorku BIO-2 je prokázanou směsí biologického materiálu minimálně 5 osob bylo by statistické vyhodnocení pravděpodobnosti záměny s jinou další biologicky nepřibuznou osobou značně komplikované až neprůkazné. K samotné hodnotě relevantnosti této potenciální přítomnosti ve směsi biologického materiálu by bylo možno dospět pouze v případě, že by bylo prokázáno, že s předmětným nožem nemohl odsouzený nikdy přijít do styku po jeho zajištění jako důkazního materiálu. V opačném případě nelze vyloučit, že došlo k druhotné kontaminaci až po zajištění předmětné stopy. Nic dalšího, přesahujícího položenou otázku, nebylo genetickou expertízou zjištěno.

Na otázku č. 7 znalci odpověděli, že na čepeli zavíracího nože byly v šikmém osvětlení a pod mikroskopem zviditelněny červenohnědé skvrny a otěry, ve kterých byla prokázána lidská krev - viz odpovědi na otázky č. 1 a 3.

Na otázku č. 8 znalci odpověděli, že v prokázané lidské krvi na čepeli zavíracího nože byla stanovena krevní skupinová vlastnost „A“ - viz odpověď na otázku č. 1.

K otázce č. 9 znalci pokládali za potřebné uvést, že po nastudování trestního spisu 6T 1/2002 je možné konstatovat, že s nejvyšší pravděpodobností nebyl předmětný zavírací nůž v době mezi zajištěním na místě činu dne 21. 7. 2001 (viz Protokol o ohledání místa činu - č. l. 334-337) a jeho předložením ke znaleckému zkoumání v KÚP dne 27. 5. 2015 (viz zaslání trestního spisu ze dne 26. 5. 2015) v žádné fázi dokazování podroben znaleckému zkoumání za účelem vyhledání a prokázání přítomnosti lidské krve - ve smyslu použití metod určených k zviditelnění případných latentních stop krve anebo orientačních a specifických zkoušek prokazujících přítomnost krve a její lidský původ. Z trestního spisu 6T 1/2002 je zřejmé, že dle Protokolu o OMČ ze dne 21. 7. 2001 (č. l. 334-337), cit.: „*Na zámkové dlažbě se pod chybějícím okénkem z WC mužů nachází kapesní zavírací nůž... Z nože zajišťujeme pachovou stopu... Na místě zjištěny a zajištěny tyto stopy - stopa č. 1 + stopa č. 2 - biologická - tampón s červenou a hnědou hmotou - stěr z čepele nože, stopa č. 3 - věcná - nůž, stopa č. 4 - pachová stopa z nože.*“ - nebyl na místě nálezu proveden průkaz přítomnosti lidské krve na noži. Kriminalistický technik pouze provedl odběr „podezřelých“ vzorků, resp. „červené a hnědé hmoty“ (stopy č. 1 a 2) bez další specifikace. Prokázání, zda se jedná o relevantní biologický materiál, resp. lidskou krev, ponechal na znaleckém pracovišti. Pouze konstatujeme, že uvedený postup je běžný a odpovídá kriminalistické praxi a možnostem a vybavení kriminalistického technika a znaleckého pracoviště. Dále bylo z trestního spisu 6T 1/2002 zjištěno, že v usnesení o přibrání znalce z oboru soudního lékařství, MUDr. Pleskot a MUDr. Hottmar z Ústavu soudního lékařství v Hradci Králové, ze dne 21. 7. 2001 (č. l. 52-53) byla položena otázka, cit.: č. 4 „*zda se na zajištěném noži nachází biolog. stopy a jaké jsou a zda utrpěné poranění mohlo být způsobeno tímto zajištěným nožem.*“ Současně je v dožádání o provedení biologické expertízy v Ústavu soudního lékařství v Hradci Králové ze dne 21. 7. 2001 (č. l. 54) uvedeno, že jsou ÚSL předloženy následující stopy, cit.: „*č. 1 - stěr z nože nalezeného pod oknem WC ve dvoře, č. 2 - stěr z nože nalezeného pod oknem WC ve dvoře, č. 3 - nůž nalezený pod oknem ve dvoře*“ Ve znaleckém posudku z oboru zdravotnictví - odvětví soudní lékařství ze dne 20. 9. 2001 (č. l. 66-72) se v části „*Laboratorní vyšetření doličných předmětů*“ (č. l. 68) konstatuje, že: „*5. V obálcích doneseny 2 stěry z nože - skupinové vlastnosti se nepodařilo pro malé množství materiálu určit. 6. Nůž s černou rukojetí (zachycen v přiložené fotodokumentaci) o celkové délce 17,3 cm, z toho čepel 7,5 cm dlouhá. V nejširším místě (u rukojeti) měří čepel 25 mm, bez okem patrných biologických stop.*“ Následně se v odpovědi na výše citovanou otázku č. 4 konstatuje (č. l. 71), cit.: „*Na předloženém noži nebyly zjištěny biologické stopy. Případné skupinové vlastnosti ve stěrech z nože se - pro malé množství materiálu - nepodařilo zjistit.*“ S ohledem na běžnou

kriminalistickou praxi a praktické zkušenosti se znalcům jeví vyhledání a prokázání případných krevních stop na předmětném noži pouhým okem značně nedostatečné, zejména při podezření, že nůž mohl být po „použití“ na místě činu a před vyhozením z okna WC omyt. Na předložených stopách č. 1 a 2 nebyla přítomnost lidské krve vůbec prokazována, hodnotila se pouze krevní skupinová vlastnost, přičemž použitá metoda (metody) není ve znaleckém posudku uvedena, proto nelze ani hodnotit její (jejich) citlivost. Dále je z trestního spisu 6T 1/2002 zřejmé, že dle usnesení o příbrání Odboru kriminalistické techniky a expertíz Policie ČR v Hradci Králové ze dne 16. 11. 2001 (č. 1. 135) je požadován znalecký posudek z oboru biologie - genetika s následujícími otázkami, cit.: „*I. Proved'te DNA analýzu z předložených stop: stopa č. - biologická - tampón s červenou, hnědou hmotou, stěr z čepele nože, stopa č. 2 - biologická - tampón s červenou, hnědou hmotou, stěr z čepele nože. II. Proved'te ONA analýzu ze stop na předloženém oblečení poškozeného O. Absolona - bílé tričko s červenohnědými skvrnami. III. Porovnejte DNA profil z předložených stop s DNA profilem oblečení poškozeného.*“ Na druhé straně uvedeného usnesení (č. 1. 135) je uvedeno, cit.: „*Na základě usnesení ze dne 16. 11. 2001 Vám přílohou překládám následující stopy: stopa č. 1 - biologická - tampón s červenou, hnědou hmotou, stěr z čepele nože, stopa č. 2 - biologická - tampón s červenou, hnědou hmotou, stěr z čepele nože oblečení poškozeného O. Absolona - bílé tričko s červenohnědými skvrnami.*“ Ve znaleckém posudku (biologická expertíza) Odboru kriminalistické techniky a expertíz Policie ČR Hradci Králové ze dne 18. 12. 2001 (č. 1. 138-140) se ve výsledcích zkoumání (č. 1. 139) uvádí, cit.: „*Stopa č. 1 - biologická - z předloženého lehce nažloutlého gázového tamponu, ozn. stěr z nože, nebyla získána lidsky specifická DNA. Stopa č. 2 - biologická - z předloženého lehce nažloutlého gázového tamponu, ozn. stěr z nože, nebyla získána lidsky specifická DNA. Bílé tričko s krátkým rukávem - na předloženém tričku, vpředu rozstříhaném, prosáklém červenohnědou hmotou, byla z červenohnědých stop získána lidsky specifická DNA.*“ V části III. Závěr (č. 1. 140), cit.: „*Molekulárně genetickou analýzou nebyla získána lidsky specifická DNA z předložených stop č. 1, 2, proto ji nebylo možno porovnat s DNA získanou z červenohnědých stop na předloženém bílém tričku, ozn. poškozený Absolon.*“ U citovaného usnesení o příbrání OKTE PČR a výše uvedeného znaleckého posudku zpracovaného v ÚSL je patrné, že znalecké pracoviště OKTE zkoumalo stopy č. 1 a 2 (stěry nože) až po znaleckém zkoumání obou stěrů v ÚSL. V této souvislosti je nezbytné uvést, že každé zkoumání z odvětví biologie-sérologie „spotřebovává“ část stopy. V případě, že v ÚSL byla zkoumána skupinová vlastnost obou stěrů - viz již cit. část č. 1. 68: „*5. V obálkách doneseny 2 stěry z nože - skupinové vlastnosti se nepodařilo pro malé množství materiálu určit*“ - je logické, že při tomto zkoumání byla minimálně část stěrů spotřebována. Z dokumentace je také zřejmé, že z původních stěrů obsahujících „červenou a hnědou hmotu“ (viz protokol o OMČ č. 1. 334-337) jsou na OKTE PČR předloženy jen „lehce nažloutlé“ gázové tampony. Z uvedeného nelze hodnotit, jaká část obou stop, resp. kolik potenciálního biologického materiálu ve stěrech zůstalo, než byly předloženy ke zkoumání v OKTE PČR, zejména kdy již výsledky v ÚSL jsou negativní s ohledem na „malé množství materiálu“.

Znalci dodali, že laboratoř OKTE PČR nebyla požádána k prokázání „lidské krve,, v předložených stopách č. 1 a 2, ani jí nebyl předložen samotný nůž za účelem vyhledání případných latentních stop krve, příp. přítomnosti lidské krve, přestože potřebnými metodami - orientační a specifické zkoušky - v době zkoumání disponovala a disponuje.

Obhajoba si nechala vypracovat ve věci kriminalistický posudek z oboru kriminalistika, specializace forenzní biologie a genetika, zpracované znalcem RNDr. Danielem Vaňkem, Ph.D., kdy tento posudek je založen ve spise na č. l. 1192-1203 a znalec k němu byl opět vyslechnut ve veřejném zasedání (č. l. 1219-1231). Výslechu znalce byli přítomni znalci zpracovávající posudek za Kriminalistický ústav Praha, kteří mohli znalci klást i otázky. Obhajoba požadovala pro vypracování svého znaleckého posudku, který měl zpracovávat znalec RNDr. Daniel Vaněk, Ph.D., seznam požadavků, postupů, protokolů a záznamů, které použil Kriminalistický ústav Praha při zpracovávání svého znaleckého posudku, kdy toto je uvedeno v návrhu na č. l. 1161-1163 a dále je toto specifikováno i v příloze č. 2 znalcem zpracovaného posudku. S možností zda mohou být tyto údaje, postupy a doklady, popř. jejich část znalci poskytnuty se obrátil Krajský soud v Hradci Králové na zpracovatele znaleckého posudku, kterého sám ve věci přibral a to Kriminalistický ústav Praha, jeho ředitele plk. Ing. Pavla Koláře CSc., kdy soudu bylo odpovězeno (č. l. 1169-1170), že znalecký ústav provedl zkoumání věcné stopy předloženého kapesního nože a bylo by v rozporu s principem rovnosti stran a kontradiktornosti řízení, pokud by znalci přibranému obhajobou byl dán k dispozici širší okruh podkladů než znalci ustanovenému orgánem činným v trestním řízení. Požadavky, které jsou ze strany obhajoby, popř. jejího znalce, nesměřují ve smyslu § 110a tr. řádu, ale jsou zacíleny výhradně do metodických postupů, metod a procesů znaleckého zkoumání v oboru kriminalistika, odvětví biologie a genetika, kdy znalecký ústav je od roku 2001 znaleckým ústavem zapsaným ve II. oddíle znaleckých ústavů (před tím 25 let zapsán v I. oddíle seznamu) a navíc od roku 2007 akreditovanou laboratoří, mimo jiné i v obou předmětných odvětvích, dle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 a dokumentem ILAC-G 19:2002 směrnice pro forenzní zkoušení. V letošním roce proběhla již několikátá úspěšná reakreditace ze strany nezávislého orgánu – Českého institutu pro akreditaci (dále jen „ČIA“), ve všech akreditovaných odvětvích, tzn. včetně biologie a genetiky. Protože KÚP vždy uspěl při těchto prověrkách, je zřejmé, že veškeré jimi používané postupy jsou věcně správné. Pokud jde o validační studie, jsou výučným vlastnictvím laboratoře a nejsou předkládány ani zákazníkovi, pouze ČIA. Téměř všech 24 otázek je základním předmětem prověřování akreditace a směřuje na jakousi její další kontrolu. V daném případě nejde o vytváření revizního znaleckého posudku. Z tohoto důvodu nebudou předmětné odpovědi poskytnuty s ohledem na to, že ze strany znalce může být provedeno vlastní zkoumání na základě stejných podkladů, jakou provedl znalecký ústav s tím, že z předmětného nože nebyl setřen veškerý materiál, což vyplývá z výpovědi znalce u hlavního líčení. Dále bylo upozorněno na to, že odpovědi na otázku č. 2 znalci bylo uvedeno, že od zajištění nože, tento nebyl dostatečně chráněn před kontaminací dalšími osobami včetně odsouzeného, což prokazují, jak zápisy o manipulaci s nožem, spisem,

daktyloskopické otisky, získané smíšené profily mnoha osob. Proto je otázkou samotná relevantnost celého genetického zkoumání, resp. prokázání přítomnosti nebo absence DNA odsouzeného na noži, který k němu měl i po skutku v roce 2001 přístup. Pokud jde o laboratorní protokoly, veškerý použitý laboratorní materiál a chemikálie, stejně jako metodické postupy použité při zkoumání jsou tyto primárně a výlučně pro kontrolu ze strany Českého institutu pro akreditaci. Postavení znalce RNDr. Vaňka, PhD., v rámci znaleckého subjektu ho v žádném případě neopravňuje k hloubkovým kontrolám znaleckého ústavu, kontrolám laboratoře a požadování výsledků, které nemají souvislost s případem.

Znalecký posudek znalce RNDr. Daniela Vaňka, PhD., odpovídal na 7 otázek – viz níže:

1. Využil ústav při svém zkoumání všech metod a přístrojů, které jsou v současné době dostupné, včetně takových, které jsou k dispozici pouze v zahraničních laboratořích? K tomuto bylo zodpovězeno, že již v současnosti jsou již některými forezními DNA laboratořemi používány moderní metody, jako je například Masivní paralelní sekvenování, někdy označované i jako sekvenování další generace (Next generation sequencing). V rámci případu ale nebyly v plné šíři využity ani metody standardní. Analýza Y-chromozómu byla provedena pouze u jednoho vzorku a analýza mitochondriální DNA nebyla provedena vůbec.
2. Zejména: Bylo by možné, případně ve spolupráci s externími pracovišti, provést důkladnější analýzu biologického materiálu ze stěrů, v nichž ústav identifikoval pouze směs DNA různých osob, a dosáhnout separace genetické informace na úroveň profilů DNA jednotlivých osob? Zde bylo uvedeno, že ano, například při použití metod Masivního paralelního sekvenování (dále jen MPS) by bylo možné získat informaci o jednotlivých donorech zkoumaného smíšeného biologického materiálu.
3. Bylo by možné individualisovat DNA ze zjištěných částic krve? Zde bylo odpovězeno, že ano, při použití metody MPS je za splnění určitých požadavků na kvalitu a kvantitu zkoumané DNA možné získat informaci o jednotlivých donorech zkoumaného smíšeného biologického materiálu. Tak jako u jiných metod forezní genetiky je však nutné mít k dispozici dostatek DNA (kvantita) o dostačujícím stupni degradace/fragmentace (kvalita).
4. Které další postupy měl podle odborného názoru znalce ústav při zpracování posudku použít a jaké výsledky relevantní pro účely předmětného trestního řízení by mohly přinést? Znalec uvedl, že kromě již zmíněné metody MPS, měla být u většího počtu vzorků provedena analýza polymorfních oblastí na Y-chromozómu. Vzhledem k tomu, že ve znaleckém posudku č.: KUP-5631-1/ČJ-2015-2302BI nejsou uvedeny důležité informace o způsobu izolace DNA, kvantifikace a míchání PCR reakce, tak není jasné, zda po provedených analýzách zůstala ještě nějaká nespotřebovaná DNA či nikoliv.
5. Je stopa - kapesní zavírací nůž - využitelná pro další znalecké zkoumání? Jaké analýzy by bylo možné a účelné provést? V tomto případě znalec řekl, že nelze vyloučit, že i

po odběru vzorků Kriminalistickým ústavem Praha, zůstal na kapesním zavíracím noži analyzovatelný biologický materiál.

6. Je tímto způsobem využitelný biologický materiál získaný a zpracovaný ústavem? Znalec uvedl, že pokud KÚP nespotřeboval veškerou izolovanou DNA, tak je možné provést další analýzy. Informace o množství nespotřebované DNA ve znaleckém posudku chybí.
7. Co dalšího případně pokládá znalec za potřebné k věci uvést? Dle znalce je v rámci tohoto případu důležitá problematika primárního a sekundárního přenosu biologického materiálu, stability DNA v biologické stopě, kontaminace, a také vyhodnocení smíšených biologických stop.

Obecně byl následně rozebrán primární a sekundární přenos biologického materiálu znalcem, dále pak vnější faktory, jež ovlivňuje kvalitu a kvantitu DNA v biologické stopě. Znalec uvedl i hlavní protikontaminační opatření při zajišťování vzorků pro analýzu DNA, certifikaci prostředků pro forenzní použití, způsob vyhodnocování smíšených biologických stop. Dále znalec uvedl, že aby mohl znalecký posudek dokončit v rozsahu stanoveném zadavatelem (obhajobou), potřeboval by k tomu seznam potřebných dokumentů, záznamů, vzorků k přezkoumání provedených analýz k případu ods. Pechance, jež je uveden v příloze č. 2 tohoto znaleckého posudku. K otázce, aby se znalec vyjádřil k tomu, co zástupce ústavu uvedl při svém výslechu, tj. že některé ústavem aplikované postupy představují chráněné know-how, s nímž by se neměl nikdo nepovolaný seznámit. Uvedl, že obecně platí to, že znalecký posudek musí být jednoznačný a přezkoumatelný. U akreditovaných pracovišť dle normy ISO 17025 dále platí, že znalecký posudek nebo protokol o zkoušce či obdobným výsledkem, obsahuje veškeré naměřené údaje a odkazy na použité metody. Znalecký posudek KÚP je v této formě nejednoznačný a neúplný a nesplňuje pravidla kladená na laboratoře akreditované dle normy ISO 17025. Vyjádření o jakémsi chráněném know-how je naprosto nesmyslné, protože proces dokazování (včetně genetické analýzy biologického materiálu), musí být zcela transparentní a nelze žádné informace, tedy ani o použitých metodách, zamlčovat. K otázkám, která pracoviště v České republice jsou schopna laboratorně realizovat metodu Massive Parallel Sequencing a jaké výsledky lze od této metody očekávat? Dá se předpokládat dosažení separace těch směsí DNA, které Kriminalistický ústav Praha nebyl schopen rozdělit? Byla by tato metoda přínosem i z hlediska kvantifikace, tj. stanovení, jaké množství genetického materiálu jednotlivých donorů bylo na daném místě stopy - v daném stěru - zjištěno? Znalec odpověděl, že toto již bylo částečně zodpovězeno v rámci odpovědí na otázku č. 1-3. Stran přehledu českých pracovišť disponujících validovanou metodou MPS nemá znalec dostatečné informace. Na otázku jaké jsou možnosti spolupráce českých orgánů činných v trestním řízení se zahraničními forenzními laboratořemi a ústavy a zda by ve světle toho, jak analýzu stopy provedl Kriminalistický ústav Praha, bylo účelné, aby soud objednal další znalecké zkoumání v zahraničí? Znalec zodpověděl, že Kriminalistický ústav Praha je členem Evropské sítě forenzních ústavů (European Network of Forensic Science Institutes

=ENFSI) od roku 1997 a tudíž může zcela bez problémů využít zkušeností zahraničních pracovišť, kde v rámci forenzní genetiky zavádějí a zavedli nejnovější vědecké poznatky.

Pokud obhajoba níže namítala, že jí nebylo při vypracování posudku znalcem umožněno zkoumat nůž, soud uvádí, že po seznámení obhajoby se stanoviskem kriminalistického ústavu ohledně vydání dokladů a postupů, který obhajoba požadovala, nebyl o vydání nože požádán a nevěděl, zdali je tento k vypracování znaleckého posudku požadován.

Obhajoba dospěla k závěru, že v daném případě by měla být povolena obnova řízení. Uvedla, že v daném případě je nemístné, že Kriminalistickým ústavem v Praze nebyly poskytnuty informace pro znalce obhajoby, které požadovali pro zpracování posudku, kdy na základě toho je znalecký posudek jím zpracovaný nejednoznačný a hlavně nepřezkoumatelný na základě vstupních a výstupních údajů. Obhajobou přibranému znalci nebylo umožněno zkoumat předmětný nůž vůbec a namísto toho si soud přibral Kriminalistický ústav v Praze. Obhajoba také neměla možnost zkoumat předmětný nůž a genetický materiál na něm se nacházející. Veškeré postupy, které jsou předmětem akreditace, jsou veřejné. Znalecký ústav je musí poskytnout, aby bylo možno přezkoumat jeho postup. Znaleckým ústavem byla na předmětném noži identifikovaná lidská krev, která byla shodná s krevní skupinou poškozeného Otty Absolona. Dále se zjistilo, že přes časový odstup se dají sejmout další vzorky biologického materiálu, které jsou schopny analýzy. Je možno dále materiál zkoumat, neboť nůž nebyl rozebrán a ve vnitřních plochách nože by se pravděpodobně našla DNA pod šroubem dřívku, který drží čepel, i pod dalšími součástmi nože, které je možné oddělit. Z nože nebyly sejmuty daktyloskopické stopy a krev, která se na noži našla, a s ní nebylo pracováno v původním řízení, kdy analýza byla provedena tak ledabyle, že výsledkem bylo, že na noži lidská krev není. Už jenom to, že krev na noži zjištěna byla, tak by to mělo být důvodem pro povolení obnovy. Nůž byl ve spise špatně skladován, způsobem, který umožňoval, aby tato stopa byla znehodnocena a měl být zlikvidován. Jen zásluhou Vrchního soudu v Praze k likvidaci nedošlo. Obhajoba uvádí, že považuje za jasné, že v případě tohoto nože jde o vražednou zbraň a po novém zkoumání genetického materiálu a poté, co byla potvrzena hypotéza, že jde o krev poškozeného Absolona, nebude už pochybností žádných. Nikdy nebyly z nože sejmuty daktyloskopické stopy, avšak byly provedeny srovnávací pachové zkoušky se vzorkem odsouzeného s negativním výsledkem. To znamená, že pachová stopa odsouzeného se na noži nenachází a jestliže se nyní ví, že nůž je zbraní, s níž byl poškozený zavražděn, je tato pachová zkouška důležitá ve prospěch odsouzeného. V obnoveném řízení, pokud by chtěl soud dospět k vině odsouzeného, by pak musel soud vysvětlit vedle dalších rozporů, řadu skutečností, tzn., svědci, kteří byli citováni obžalobou a kteří identifikovali pachatele jako osobu v černém oblečení, blond vlasů bez vousů, zatímco v předchozím řízení byl odsouzený oblečený v bílém triku, bílých kalhotách, neměl vlasy, měl vousy - bradku. Těmito rozporů v popisech se soud nenechal zviklat, dále se touto věcí soud nezabýval, nemělo to vliv ani na hodnověrnost, kterou přisoudil výpovědím. Dále by se soud musel

vypořádat s tím, v jakém postavení byl odsouzený vůči poškozenému, tzn., jestli bylo fakticky vůbec možné, aby bodné rány vedl on a v neposlední řadě, jak je možné, že pes nezjistil shodu mezi pachovou stopou na zbrani a srovnávacím vzorkem odsouzeného. V neposlední řadě by se soud musel vypořádat s tím, co vyplynulo ze znaleckého posudku Kriminálního ústavu v Praze, proč je na vnitřní části nože DNA jiné osoby než odsouzeného, že zejména na vnitřní straně nože se bude nacházet DNA osoby, která intenzivně pracovala s nožem a byla s ním častějším styku. Už jenom tato okolnost vzbuzuje pochybnost, zda odsouzený byl osobou, která použila nůž na útok na poškozené. Nezbyvá než, že se nabízí celá řada provedení dalších důkazů, které by bylo na místě realizovat i v řízení do povolení obnovy nebo v řízení obnoveném, a to získání vzorků DNA od osob H , K , Ř , popř. Karla K , který zemřel, a bylo by na místě zjistit, zda DNA těchto osob je na tomto noži, který obhajoba považuje za zbraň vražednou. Obhajoba je přesvědčena, že moderními metodami jde zjistit, že absolutní DNA v odebraném materiálu, a z toho soud může učinit závěry, kdo a jak intenzivně byl s nožem ve styku. Nicméně lze učinit závěry z toho, kde se nachází DNA někoho, kdo na nůž může sáhnout, při manipulaci se spisem a v jakém množství se bude nacházet DNA osoby, která ho nosila v kapse, běžně s ním pracovala anebo s ním spáchala nějaký trestný čin a při té činnosti jej intenzivně svírala nepochybně v ruce. Dále by bylo možno vyžádat z archívu PČR zejména úřední záznamy z 21. 7. 2001, které z nepochopitelného důvodu nebyly zpřístupněny na návrh obhajoby, kdy ani soud neví, co se v nich nachází, zda informace z nich nesvědčí o nevině odsouzeného. Obhajoba v tomto směru poukázala oznámení provedené svědkem L , že se na diskotéce bijí cikáni a tato informace v předchozím řízení vůbec nezazněla a jmenovaný to ani při svém výslechu neuvedl a je významné zjistit, proč tak významnou skutečností se soud nezabýval. Toto by měl svědek L vysvětlit ve svém novém výslechu. K tomuto byl obhajobou založen do spisu úřední záznam strážnice Lenky Botošové. Znalci uvedli, že se na noži nachází genetický materiál, který je možno zkoumat a je na místě i proto pokračovat v jeho zkoumání. Ve všech uvedených směrech obhajoba navrhla další dokazování ve věci.

Státní zástupkyně ve věci navrhla zamítnutí návrhu na povolení obnovy, kdy důkazy předložené obhajobou nepostačují k tomu, aby byla povolena. Znalci, kteří zpracovali posudek za kriminalistický ústav, posudek obhájili a znalec přibráný obhajobou toliko teoreticky popisuje věci, které jsou obsahem posudku kriminalistického ústavu. Na noži nebyla zjištěna krev poškozeného, ale pouze krevní skupinové vlastnosti „A“, kterou má 40 % běžné střeoevropské populace. Již v rozsudku vrchního soudu bylo konstatováno, že pokud jde o zajištěný nůž, nelze vyloučit, že šlo o vražednou zbraň, nebylo však možno vyloučit, že obžalovaný disponoval dalším nožem. V tomto ohledu sice důkazní situace nedovoluje vyslovit jednoznačný závěr, to však nemění nic na tom, že útočníkem, který za pomoci nože napadl poškozeného, byl odsouzený. Vrchní soud tehdy vycházel z výpovědi svědků, které hodnotí na str. 6 rozsudku, kde konstatuje, že obžalovaný jako útočník byl identifikován svědky Ž , K , M a L . Pokud se jedná o čtený

záznam svědka L , k němu se vztahuje jeho svědecká výpověď nacházející se na č. l. 231 tr. spisu, kde L neoznačuje obžalovaného jako útočníka, neboť každý z těchto svědků pozorovali situaci z jiného místa. Toliko uváděl, že obviněný Pechanec a poškozený Absolon stáli blízko sebe. Konstatuje „viděl jsem jedinou věc, že poškozený se ohnul, jako by dostal ránu do břicha“. S ohledem na nesplnění podmínek pro povolení obnovy, bylo navrženo její zamítnutí.

Ve smyslu § 278 odst. 1 tr. řádu se povolí obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině, o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody, anebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru ke stupni nebezpečnosti činu pro společnost nebo k poměrům pachatele nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu. Krajský soud po provedeném veřejném zasedání dospěl k závěru, že takovéto skutečnosti nebo důkazy, týkající se skutku, u něhož se odsouzený domáhal obnovy řízení, najevo nevyšly.

Krajský soud v Hradci Králové k věci uvádí, že po provedeném dokazování neshledal podmínky pro povolení obnovy řízení v předmětné trestní věci. Pokud jde o vinu obžalovaného, ta byla vyslovena na základě rozboru svědeckých výpovědí ve věci, kdy byly rozebírány výpovědi obžalovaného, výpovědi svědků, na základě nich byl stanoven pohyb obžalovaného v předmětný večer, a soud došel k závěru, že to byl právě obžalovaný a nikdo jiný, kdo nožem napadl poškozeného Ottu Absolona. Toto je rozebráno jak v hodnocení soudu krajského, tak i soudu vrchního. Není pravdou, jak namítá obhajoba, že se soud nezabýval postavením obžalovaného a tím, zdali mohl případně zranění poškozenému způsobit, popř. oblečením obžalovaného, které předmětný večer měl mít ve vztahu k tomu, jak ho uváděly jednotlivé osoby. Oblečením obžalovaného se krajský soud zabýval a hodnotil jej například na str. 29 rozsudku. Vrchní soud v Praze se oblečením obžalovaného zabýval např. na str. 6 svého rozsudku. Dále krajský soud hodnotil, kde kdo v době určité chvíli stál, jak dospěl k závěru, že to byl právě obžalovaný, který poškozeného bodl do oblasti břicha (str. 30, 31, 32 rozsudku). Rozebíral, zda mohla být pachatelem i případně jiná osoba. Vrchní soud se pohybem osob zabývá na str. 8, postavením osob na str. 7, 8 svého rozsudku. K postavení obžalovaného a možnosti způsobení, vedení útoku z jeho strany dle popisu svědků, se vyjadřovali znalci z odvětví soudního lékařství, kteří v tomto směru vypracovávali i doplněk znaleckého posudku. Z celého rozhodnutí je zároveň patrné, kde se předmětná věc stala, že to bylo v pozdních večerních hodinách na diskotéce, kde většina osob byla v podnapilém stavu, v neustálém pohybu, zároveň zde byl hluk, nebyla zde až takové osvětlení (str. 29 rozsudku). Všechny tyto okolnosti byly v rozsudku vyhodnocovány i ve vztahu k chování jednotlivých osob, jejich výpovědím. Zmíněný svědek L byl k věci vyslechnut v pozici svědka dvakrát, a to v přípravném řízení i v hlavním líčení, takže není možné říci, že by ve vztahu k získání důkazů z jeho strany bylo něco zanedbáno. Je třeba si

uvědomit, že i oznamování celé situace proběhlo z jeho strany pod velkým stresem z předmětné události. Soud měl tedy dostatek důkazů, které umožnily uznat obžalovaného na vinu předmětným jednáním. Znalecký posudek, který byl ve věci navrhován obhajobou při podání návrhu na povolení obnovy, nechal soud vypracovat Kriminologický ústav v Praze, kdy s ohledem na závažnost celé věci a charakter zkoumání, nebylo zřejmé, jaké stopy se na noži mohou nacházet, zda je bude možno zkoumat opětovně, nespotřebují se a předmětný znalecký ústav dle jeho závěru i disponuje nejmodernějšími metodami, které by mohl při svém zkoumání v rámci znaleckého posudku využít. Ústav znalecký posudek podal a dle názoru soudu na základě závěrů tohoto posudku není důvod obnovu povolit. Předmětný nůž sice v tehdejší řízení nebyl podroben zkoumání jako v dnešní době, byly zkoumány pouze stěry z tohoto nože. Nicméně soud tehdy vycházel z toho, že obžalovaného uznal na vinu na základě jiných důkazů, které ji bezpečně prokazovaly. Pokud šlo o zajištěnou zbraň, bylo vycházeno z toho, že nelze vyloučit, že šlo o vražednou zbraň, nebylo však ani vylučováno, že obžalovaný v předmětné době mohl disponovat dalším nožem (viz rozsudek Vrchního soudu str. 8). Ze svědeckých výpovědí a pohybu osob byl však vyvozen jednoznačný a přesvědčivý závěr, že útočníkem, který napadl poškozeného, byl právě obžalovaný Vlastimil Pechanec. Předmětný nůž byl jako příloha spisu uložen běžným a standardním způsobem a jako s takovým s ním bylo i nakládáno. V rámci důkazního řízení se pak důkaz takovýto předmětem provádí tak, že se předmětná zbraň v trestním řízení ukáže. Ze spisu je patrné, že v průběhu trestního řízení (je to zřejmé i ze znaleckého posudku, který shrnuje manipulaci se spisem a možný přístup k předmětnému noži), k němu měla přístup řada osob včetně obžalovaného. Stopy, které na něm jsou, byly zajištěny, jsou povětšinou smíšeného charakteru a v současné době není možné říci, s ohledem na množství osob, které s ním mohly přijít do styku, kdy a jakým způsobem se na předmětný nůž dostaly. To by platilo i v případě, pokud by došlo případně ke ztotožnění konkrétní DNA. Krevní skupinová vlastnost „A“, která byla prokázána v krvi na čepeli zavíracího nože, nutně ještě nemusí znamenat, že šlo o krev poškozeného. Soud proto nedospěl k závěru na základě uvedených skutečností, že by měl provádět v rámci důkazního řízení další zkoumání nože. K nereálnosti použití metody masivního paralelního sekvenování se v daném případě vyjádřili i znalci kriminalistického ústavu. Soud proto i zamítl další návrhy na doplnění dokazování ve věci, kdy ve vztahu k získání DNA dalších osob navrhovaných obhajobou, označovaných jako případní pachatelé, jak uvedl již několikrát shora, vina obžalovaného byla bezpečně prokázána na základě rozboru svědeckých výpovědí ve věci a rozboru pohybu obžalovaného na místě a dalších osob. Znalecký posudek kriminalistického ústavu, jeho postupy, které v rámci zkoumání použil, shledává soud jako správné a dle jeho názoru není na místě zpochybňovat, že by znalci zpracovávající posudek používali postupy, které by byly v rozporu s akreditací, popř. používali odběrové soupravy, tampony, které by byly po datu expirace, popř. že by používali přístroje, které by nebyly kalibrovány, neproškolené pracovníky v rámci laboratoře, jak se snažila zpochybnit obhajoba, kdy měla tendence všechny tyto skutečnosti a mnohé další

kontrolovat. Proto byl návrh odsouzeného na povolení obnovy řízení, jakožto nedůvodný dle § 283 písm. d) tr. řádu, zamítnut, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení lze podat stížnost **do tří dnů** od jeho oznámení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Krajského soudu v Hradci Králové.

Stížnost **má** odkladný účinek.

V Hradci Králové dne 11. 12. 2015

Předseda senátu:
JUDr. Luboš **SOVÁK**, v. r.

Za správnost vyhotovení:
Věra Kašparová